

**Pan
Marian Szczerbak
Wójt Gminy
Poraj**

Wystąpienie pokontrolne

Inspektorzy Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach przeprowadzili w dniach od 28 czerwca do 30 lipca 2010 r. kontrolę kompleksową gospodarki finansowej Gminy Poraj za okres od 1 stycznia 2006 r. do 30 lipca 2010 r. Ustalenia kontroli zostały zawarte w protokole kontroli, podpisanym 31 sierpnia 2010 r., którego jeden egzemplarz pozostawiono w jednostce kontrolowanej.

Poniżej przedstawiam poszczególne nieprawidłowości, wskazując wnioski zmierzające do ich usunięcia i usprawnienia badanej działalności oraz osoby odpowiedzialne za nieprawidłowe wykonywanie czynności służbowych, stosownie do art. 9 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2001 r. Nr 55, poz. 577 z późn. zm.).

W zakresie wydatków majątkowych i zamówień publicznych:

- *W 2008 r. przeprowadzono postępowanie o udzielenie zamówienie publicznego w trybie przetargu nieograniczonego na zadanie pn. „Wykonanie zadaszienia nad wejściem głównym do Urzędu Gminy Poraj oraz schodów pochylni dla osób niepełnosprawnych”. W dniu 10 września 2008 r. podpisano umowę Nr 45/2008 w której ustalono: wynagrodzenie na kwotę 169.665,47 zł brutto, termin wykonania zamówienia: dwa miesiące od podpisania umowy tj. do dnia 10 listopada 2008 r. Powyższe zadanie nie zostało wykonane w terminie. Nie naliczono i nie wyegzekwowano od wykonawcy kar umownych. Zgodnie z § 10 pkt 1 umowy Nr 45/2008 z dnia 10 września 2008 r., za każdy dzień zwłoki w bezusterkowym przekazaniu przedmiotu umowy przez wykonawcę, zamawiający miał naliczyć karę umowną w wysokości 0,2% wynagrodzenia umownego. Termin opóźnienia wyniósł 42 dni. Kwota kar umownych za 42 dni powinna wynieść 14.251,90 zł.*
Zakończenie ww. robót nastąpiło, zgodnie z dziennikiem budowy, w dniu 23 grudnia 2008 r., natomiast odbiór robót i przekazanie obiektu w użytkowanie nastąpiło dopiero w dniu 29 grudnia 2008 r. W dniu 19 listopada 2008 r., tj. już po umownym terminie wykonania zadania, spisano protokół technicznego odbioru robót. Zgodnie z tym protokołem, stwierdzone usterki w trakcie wykonania robót, należało usunąć do dnia 21 grudnia 2008 r. W dzienniku budowy Nr 526/08 wydanym dla ww. zadania nie zawarto informacji o wystąpieniu ww. usterek. Nie podpisano aneksu zmieniającego termin zakończenia zadania. Zgodnie z § 12 ww. umowy, zmiana postanowień zawartej umowy

może nastąpić za zgodą obu stron, wyrażoną na piśmie, w formie aneksu do umowy pod rygorem nieważności. Zgodnie z przepisem art. 139 ust. 2 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2007 r. Nr 223, poz. 1655 z późn. zm.) umowa wymaga, pod rygorem nieważności, zachowania formy pisemnej, chyba że przepisy odrębne wymagają formy szczególnej.

Zadania w zakresie nadzoru nad inwestycją należały do pracownika Referatu Gospodarki Komunalnej, który podpisał protokół technicznego odbioru robót w dniu 19 listopada 2008 r. Nadzór w tym zakresie sprawował Kierownik tego Referatu.

Umowa Nr 45/2008 z dnia 10 września 2008 r. została zawarta przez p. Mariana Szczerbaka – Wójta Gminy Poraj.

- W zakresie inwestycji pn. „Rozbudowa stacji uzdatniania wody w miejscowości Masłońskie – I etap” realizowanej w latach 2008 – 2009, stwierdzono, że do dnia kontroli zmodernizowany obiekt był użytkowany przez inwestora – Gminę Poraj bez wymaganego pozwolenia, stosownie do przepisu art. 55 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz. U. z 2006 r. Nr 156, poz. 1118 z późn. zm.). Decyzją Nr 241/08 Starosty Myszkowskiego z dnia 21 maja 2008 r. o zatwierdzeniu projektu budowlanego oraz udzieleniu pozwolenia na budowę, zobowiązano inwestora do uzyskania pozwolenia na użytkowanie obiektu, po zakończeniu realizacji inwestycji.

Jak wynika z protokołu odbioru końcowego z dnia 9 września 2009 r., roboty zakończono z usterkami, które usunięto w dniu 17 września 2009 r. Dopiero w dniu 12 lipca 2010 r. Wójt Gminy Poraj zwrócił się do Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego w Myszkowie z pismem informującym o zakończeniu robót. W trakcie kontroli, w dniu 14 lipca 2010 r. złożono dokumenty na uzyskanie pozwolenia na użytkowanie obiektu stacji uzdatniania wody w Masłońskim.

Ponadto, nie dochowano należytej staranności przy przechowywaniu dziennika budowy. Kontrolującemu przedstawiono dziennik budowy z dnia 7 października 2008 r., w którym ostatniego wpisu dokonano w dniu 6 stycznia 2009 r., natomiast nie przedstawiono dziennika budowy, dokumentującego dalsze etapy robót na ww. zadaniu (po dniu 6 stycznia do września 2009 r.). Z wyjaśnień udzielonych kontrolującemu wynika, że dziennik budowy – tom II uległ zniszczeniu podczas prac konserwacyjnych.

Zadania w zakresie nadzoru nad realizowaną inwestycją oraz wydawania i przyjmowania stosownych dokumentów należały do Inspektora ds. Oczyszczalni i Kanalizacji, który podlegał Kierownikowi Referatu Gospodarki Komunalnej.

- W trakcie postępowań o udzielenie zamówień publicznych na zadania: „Rozbudowa stacji uzdatniania wody w miejscowości Masłońskie – I etap” w 2008 r.; „Wykonanie zadania nad wejściem głównym do Urzędu Gminy Poraj oraz schodów pochylni dla osób niepełnosprawnych” w 2008 r. oraz „Remont nawierzchni i chodnika w ul. Jasnej i Okulickiego w Poraju” w 2009 r., stwierdzono że w ogłoszeniach o przetargach nie zamieszczono informacji wymaganych przepisem art. 41 pkt 13 i pkt 14 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2007 r. Nr 223, poz. 1655 z późn. zm.). W powyższych ogłoszeniach brak było informacji o: zamiarze ustanowienia dynamicznego systemu zakupów wraz z adresem strony internetowej, na której będą zamieszczone dodatkowe informacje dotyczące dynamicznego systemu zakupów; informacji o przewidywanym wyborze najkorzystniejszej oferty z zastosowaniem aukcji elektronicznej wraz z adresem strony internetowej, na której będzie prowadzona aukcja elektroniczna.

Zadania w zakresie przygotowania dokumentacji przetargowej należały do Inspektora ds. zamówień publicznych. Nadzór w tym zakresie sprawował p. Marian Szczerbak – Wójt Gminy Poraj, który także zatwierdził ogłoszenia o przetargach.

Wniosek Nr 1

Rozważyć możliwość podjęcia działań w celu naliczenia kar umownych z tytułu nieterminowej realizacji umowy, zgodnie z §10 pkt 1 umowy Nr 45/2008 z dnia 10 września 2008 r., stosownie do przepisów art. 254 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.) w związku z art. 4 ust. 1 pkt 6 ustawy z 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2010 r. Nr 80, poz. 526 z późn. zm.), mając na uwadze przepisy art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 przytoczonej ustawy o finansach publicznych.

Wniosek Nr 2

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Gminy w Poraju w zakresie przygotowania i przeprowadzania postępowań o udzielenie zamówień publicznych, stosownie do przepisów ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759 z późn. zm.), a także realizacji inwestycji, stosownie do przepisów ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz. U. z 2006 r. Nr 156, poz. 1118 z późn. zm.), mając na uwadze przepisy art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.).

W zakresie wydatków z tytułu dotacji dla podmiotów spoza sektora finansów publicznych:

- *W trakcie kontroli postępowań o udzielenie w latach 2008 i 2009 dotacji na realizację zadań publicznych w zakresie kultury fizycznej, sportu i rekreacji, stwierdzono że:*
 - *Ogłoszenia o konkursie na realizację zadania publicznego nie publikowano w dzienniku. Powyższe było niezgodne z wówczas obowiązującym przepisem art. 13 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. Nr 96, poz. 873 z późn. zm.). Ogłoszenia z dnia 4 stycznia 2008 r. i dnia 15 stycznia 2009 r. o konkursie zamieszczono w tygodniku powiatowym „Gazecie Myszkowskiej”.*
 - *W powyższych ogłoszeniach brak było informacji wymaganych przepisem art. 13 ust. 3 ww. ustawy. W ogłoszeniach tych brak było informacji o: wysokości środków publicznych przeznaczonych na realizację, zasadach przyznawania dotacji, terminach i warunkach realizacji zadania, trybie i kryteriach stosowanych przy wyborze ofert oraz terminie dokonania wyboru ofert, zrealizowanych przez organ administracji publicznej w roku ogłoszenia otwartego konkursu ofert i w roku poprzednim zadaniach publicznych tego samego rodzaju i związanych z nimi kosztami, ze szczególnym uwzględnieniem wysokości dotacji przekazanych organizacjom pozarządowym i podmiotom o których mowa w art. 3 ust 3 ww. ustawy.*
 - *Na sprawozdaniach częściowym i końcowym z wykonania ww. zadań publicznych brak było adnotacji pracownika Urzędu Gminy Poraj, poświadczającej sprawdzenie sprawozdań, co było wymagane postanowieniami rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 grudnia 2005 r. w sprawie wzoru oferty realizacji zadania publicznego, ramowego wzoru umowy o wykonanie zadania publicznego i wzoru sprawozdania z wykonania tego zadania (Dz. U. z 2005 r. Nr 264, poz. 2207).*

- *Przyjęto jako prawidłowe, oferty na realizację zadania publicznego złożone przez Klub Sportowy „Polonia Poraj” pomimo, że nie zawierały wszystkich wymaganych dokumentów, tj. umów partnerskich bądź oświadczeń partnerów biorących udział w realizacji zadania. Naruszono tym postanowienia ww. rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 grudnia 2005 r. w sprawie wzoru oferty realizacji zadania publicznego, ramowego wzoru umowy o wykonanie zadania publicznego i wzoru sprawozdania z wykonania tego zadania (Dz. U. Nr 264, poz. 2207),*
- *W 2008 r. transze dotacji na realizację ww. zadania publicznego przekazano dotowanemu po terminach wymaganych umową Nr 1/S/2008 z dnia 8 lutego 2008 r. Klubowi przekazano II, V, VI transze z opóźnieniem od 3 do 50 dni, po terminie umownym.*
- *W 2008 r. do rozliczenia dotacji na realizację na realizację zadania publicznego Gminy Poraj w zakresie „Szkolenia dzieci i młodzieży, organizacji imprez sportowych i rekreacyjnych na terenie Gminy Poraj” przyjęto faktury na łączną kwotę 2.513,57 zł, wystawione przed zawarciem umowy Nr 1/S/2008 z dnia 8 lutego 2008 r. Powyższe było niezgodne z przepisem art. 17 ww. ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie oraz ww. umową. Zgodnie z przytoczonym przepisem, organ administracji publicznej zlecający zadanie publiczne dokonuje kontroli i oceny realizacji zadania, a w szczególności prawidłowości wykorzystania środków publicznych otrzymanych na realizację zadania.*

Oceny ofert dokonały komisje konkursowe powołane Zarządzeniami Wójta Gminy Poraj Nr 4/2008 z dnia 25 stycznia 2008 r. i Nr 2/2009 z dnia 2 lutego 2009 r.

Zadania w zakresie współpracy gminy z organizacjami pozarządowymi wykonywała p. Alicja Michalczyk – Sekretarz Gminy Poraj, obowiązków tych nie powierzono pisemnie żadnemu pracownikowi.

Umowy Nr 1/S/2008 z dnia 8 lutego 2008 r. i Nr 1/S/2009 z dnia 19 lutego 2009 r. na realizację ww. zadań publicznych podpisał p. Marian Szczerbak – Wójt Gminy Poraj.

Wniosek Nr 3

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Gminy w Poraju w zakresie przeprowadzania konkursów ofert oraz przygotowania dokumentacji związanej z udzielaniem dotacji na realizację zadań publicznych przez podmioty niezaliczane do sektora finansów publicznych, stosownie do przepisów ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. Nr 96, poz. 873 z późn. zm.) oraz postanowień rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 grudnia 2005 r. w sprawie wzoru oferty realizacji zadania publicznego, ramowego wzoru umowy o wykonanie zadania publicznego i wzoru sprawozdania z wykonania tego zadania (Dz. U. Nr 264, poz. 2207), mając na uwadze przepisy art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.).

Wniosek Nr 4

Powierzyć na piśmie pracownikowi Urzędu Gminy w Poraju obowiązki w zakresie współpracy Gminy Poraj z organizacjami pozarządowymi, stosownie do przepisów ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. Nr 96, poz. 873 z późn. zm.) oraz postanowień rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 grudnia 2005 r. w sprawie wzoru oferty realizacji zadania publicznego, ramowego wzoru umowy

o wykonanie zadania publicznego i wzoru sprawozdania z wykonania tego zadania (Dz. U. Nr 264, poz. 2207), mając na uwadze przepisy art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.).

W zakresie ulg podatkowych:

- *W latach 2007 – 2009 wydano trzy decyzje w sprawie ulg w spłacie podatku od środków transportowych, w uzasadnieniach których podano niewłaściwe przepisy. Zgodnie z przepisem art. 210 § 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2005 r. Nr 8, poz. 60 z późn. zm.), uzasadnienie prawne decyzji zawiera wyjaśnienie podstawy prawnej decyzji z przytoczeniem przepisów prawa.*

Powyższe dotyczyło decyzji: Nr II-3114/2/2007 z dnia 22 stycznia 2007 r. oraz Nr 3114/44/2008 z dnia 9 września 2008 r. w sprawie rozłożenia na raty zaległości z tytułu podatku od środków transportowych oraz odroczenia terminu płatności. W decyzjach tych, na podstawie wniosków podatników, rozłożono zaległości na raty płatne do danego dnia każdego miesiąca, odraczając termin płatności I raty. W uzasadnieniach tych decyzji błędnie powołano przepis art. 48 § 1 ww. ustawy, zgodnie z którym, organ podatkowy, na wniosek podatnika, w przypadkach uzasadnionych ważnym interesem podatnika lub interesem publicznym może odraczać terminy przewidziane w przepisach prawa podatkowego, z wyjątkiem terminów określonych w art. 68 – 71, art. 77 § 1 – 3, art. 79 § 2, art. 80 § 1, art. 87 § 3 i 4, art. 88 § 1 i art. 118 ww. ustawy. Od dnia 1 września 2005 r. odraczanie terminów płatności podatków i zaległości podatkowych zostało uregulowane w nowym rozdziale 7a działu III „Ulg w spłacie zobowiązań podatkowych” ww. ustawy. Ponadto, w decyzji Nr 3114/43/2009 z dnia 24 września 2009 r. podano błędny przepis art. 67b § 1 pkt 3, mimo że podatnikowi udzielono ulgi, która nie stanowiła pomocy publicznej, o której mowa w przytoczonym przepisie.

Zadania związane z przygotowaniem projektów decyzji w sprawie ulg w spłacie podatku od środków transportowych należały do pracownika Referatu Finansowego. Nadzór w tym zakresie sprawowała p. Jadwiga Zasik – Skarbnik Gminy Poraj.

Powyższe decyzje podpisał p. Marian Szczerbak – Wójt Gminy Poraj.

Wniosek Nr 5

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Gminy w Poraju w zakresie przygotowywania projektów decyzji w sprawach o udzielenie ulg podatkowych, stosownie do przepisów ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2005 r. Nr 8, poz. 60 z późn. zm.) mając na uwadze przepisy art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.).

- *W latach 2007 – 2010 nieterminowo sporządzano upomnienia oraz tytuły wykonawcze na zaległości podatnika podatku od środków transportowych o nr karty kontowej 12. Powyższe było niezgodne z § 3 ust. 1 i § 5 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 22 listopada 2001 r. w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. Nr 137, poz. 1541 z późn. zm.) w związku z przepisami art. 6 § 1 oraz art. 15 § 1 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2005 r. Nr 229, poz. 1954 z późn. zm.).*

Opóźnienia w podejmowaniu czynności zmierzających do zastosowania środków egzekucyjnych stwierdzono w przypadku czterech upomnień wystawionych w okresach od 47 do 101 dni od powstania zaległości oraz dwóch tytułów wykonawczych wystawionych i przekazanych do urzędu skarbowego w okresie od 139 do 342 dni od doręczenia upomnień.

Zadania w zakresie wystawiania upomnień i tytułów wykonawczych należały do pracownika Referatu Finansowego. Nadzór w tym zakresie sprawowała p. Jadwiga Zasiak – Skarbnik Gminy Poraj.

Wniosek Nr 6

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Referatu Finansowego, w zakresie egzekucji zaległości podatkowych, stosownie do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 22 listopada 2001 r. w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. Nr 137, poz. 1541 z późn. zm.), mając na uwadze przepisy art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.).

W zakresie dzierżawy nieruchomości stanowiących mienie gminy:

- *W wykazie nieruchomości przeznaczonych do dzierżawy z dnia 24 marca 2009 r., dotyczącym m.in. działki Nr 3560 położonej w Choroni, nie zamieszczono informacji o terminie zagospodarowania nieruchomości oraz zasadach aktualizacji opłat, stosownie do przepisu art. 35 ust. 2 pkt 5 i 10 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2004 r. Nr 261, poz. 2603 z późn. zm.).*

Zadania związane z procedurą oddania nieruchomości w dzierżawę należały do Inspektora ds. gospodarki gruntami. Nadzór w tym zakresie sprawował Kierownik Referatu Gospodarki Komunalnej.

- *Do dnia kontroli, wobec dwóch dzierżawców o numerach kart kontowych 7 oraz 3, których umowy dzierżawy zawarte na czas nieokreślony, zmieniono w 2005 r., nie podjęto działań polegających na przeprowadzeniu przetargów, mając na uwadze obowiązujący od 2004 r. przepis art. 37 ust. 4 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2004 r. Nr 261, poz. 2603 z późn. zm.). Zgodnie z powyższym przepisem, zawarcie umów użytkowania, najmu lub dzierżawy na czas oznaczony dłuższy niż 3 lata lub na czas nieoznaczony następuje w drodze przetargu. Wojewoda albo odpowiednia rada lub sejmik mogą wyrazić zgodę na odstąpienie od obowiązku przetargowego trybu zawarcia tych umów.*

Rada Gminy w Poraju nie podjęła uchwał w sprawie wyrażenia zgody na oddanie nieruchomości w dzierżawę na okres dłuższy niż 3 lata lub na odstąpienie od obowiązku przetargowego zawarcia umów dzierżawy.

W 1991 r. z dzierżawcą o nr konta 7, zawarto umowę Nr 8/91 na czas nieokreślony na dzierżawę terenu o powierzchni 14,40 m². W dniu 2 maja 2005 r. aneksem Nr 2 do ww. umowy zwiększono powierzchnię wydzierżawionego terenu do 109,60 m².

W 1995 r. z dzierżawcą o nr konta 3, zawarto umowę Nr 32,,a” na czas nieokreślony na dzierżawę terenu o powierzchni 40 m². W dniu 3 stycznia 2005 r. zawarto aneks Nr 1, na podstawie którego zwiększono powierzchnię dzierżawionego terenu do 64 m².

Aneksy: Nr 2 do umowy dzierżawy z dnia 3 lipca 1991 r. oraz Nr 1 do umowy dzierżawy Nr 32,,a” z dnia 17 marca 1995 r. podpisał w dniach 2 maja 2005 r. oraz 3 stycznia 2005 r. p. Marian Szczerbak – Wójt Gminy Poraj.

Ponadto, w latach 2009 – 2010 wystawiono faktury VAT za czynsz dzierżawny niezgodnie z terminami określonymi w umowach dzierżawy.

Faktury z terminem płatności 14 dni od doręczenia winny być wystawione przy uwzględnieniu terminów określonych w umowach, natomiast wystawiano je „z dołu” przeważnie pod koniec bieżącego miesiąca, tj. po umownym terminie płatności.

Powyższe dotyczyło:

- umowy Nr 53 z dnia 11 maja 2009 r., w której zobowiązano dzierżawcę (o numerze karty kontowej 47) do zapłaty miesięcznie czynszu oraz określono termin płatności czynszu „z góry” do 10 dnia każdego miesiąca,

- umowy z dnia 30 stycznia 2001 r., zmienionej aneksami z dnia 30 czerwca 2009 r. oraz 15 marca 2010 r., w której zobowiązano dzierżawcę (o numerze karty kontowej 55) do zapłaty miesięcznie czynszu oraz określono termin płatności „z góry” do 21 dnia każdego miesiąca za bieżący miesiąc.

Przyczyną powyższego był nieprawidłowy obieg informacji pomiędzy pracownikami Urzędu. Wykazy umów dzierżaw mienia komunalnego, sporządzane przez Inspektora ds. gospodarki gruntami i przekazywane pracownikowi odpowiedzialnemu za wystawianie faktur za czynsz dzierżawny, zawierały niepełne informacje odnośnie terminów wystawiania faktur oraz płatności.

Zadania związane z naliczaniem i wystawianiem faktur za czynsz dzierżawny należały do pracownika Referatu Finansowego. Nadzór w tym zakresie sprawowała p. Jadwiga Zasik – Skarbnik Gminy Poraj.

Zadania związane z procedurą oddania nieruchomości w dzierżawę należały do Inspektora ds. gospodarki gruntami. Nadzór w tym zakresie sprawował Kierownik Referatu Gospodarki Komunalnej.

Wniosek Nr 7

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Gminy w Poraju w zakresie wydzierżawiania nieruchomości komunalnych, stosownie do przepisów ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2010 r. Nr 102, poz. 651 z późn. zm.) oraz w zakresie naliczania opłat za czynsz dzierżawny, mając na uwadze przepisy art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.).

W zakresie rozliczeń finansowych jednostki samorządu terytorialnego z jej jednostkami organizacyjnymi:

- Zaniechano zaewidencjonowania w dzienniku kancelaryjnym Urzędu Gminy w Poraju oraz nie opatrzone datą wpływu – sprawozdań jednostek budżetowych za 2006 r. oraz 2009 r. Powyższe dotyczyło sprawozdań Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Poraju oraz jednostek oświatowych za 2009 r. oraz jednostek oświatowych za 2006 r. Naruszono tym postanowienia rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 22 grudnia 1999 r. w sprawie instrukcji kancelaryjnej dla organów gmin i związków międzygminnych (Dz. U. Nr 112, poz. 1319 z późn. zm.). Zgodnie z § 6 pkt 11 w/w rozporządzenia, na każdej wpływającej na nośniku papierowym korespondencji umieszcza się w górnym lewym rogu pierwszej strony (na korespondencji przekazywanej bez otwierania – na przedniej stronie koperty) pieczętkę wpływu określającą datę otrzymania i wchodzący numer ewidencyjny z rejestru kancelaryjnego.*

Przyczyną powyższej nieprawidłowości było bezpośrednio przekazywanie sprawozdań do Referatu Finansowego. Żadnemu z pracowników Urzędu Gminy w Poraju nie powierzono pisemnie obowiązku rejestracji ww. sprawozdań.

Wniosek Nr 8

Zapoznać pracowników Urzędu Gminy w Poraju z instrukcją kancelaryjną oraz wzmocnić nadzór w zakresie ewidencjonowania sprawozdań budżetowych składanych przez gminne jednostki organizacyjne w dzienniku kancelaryjnym Urzędu Gminy w Poraju, stosownie do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 22 grudnia 1999 r. w sprawie instrukcji kancelaryjnej dla organów gmin i związków międzygminnych (Dz. U. Nr 112, poz. 1319 z późn. zm.), mając na uwadze przepisy art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.).

W zakresie ulg w należnościach niepodatkowych:

- *W dniu 15 marca 2010 r. dokonano rozłożenia na raty należności w kwocie 362,73 zł za zużytą wodę i odprowadzane ścieki z naruszeniem przepisu art. 59 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.). Zgodnie z przytoczonym przepisem, w przypadkach uzasadnionych ważnym interesem dłużnika lub interesem publicznym należności pieniężne mające charakter cywilnoprawny, przypadające jednostce samorządu terytorialnego lub jej jednostkom podległym, mogą być umarżane albo ich spłata może być odraczana lub rozkładana na raty, na zasadach określonych przez organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego. Stosownie do przepisu art. 59 ust. 2 ww. ustawy, organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego określi szczegółowe zasady, sposób i tryb udzielania ulg, o których mowa w art. 59 ust. 1, warunki dopuszczalności pomocy publicznej w przypadkach, w których ulga stanowić będzie pomoc publiczną, oraz wskaże organ lub osobę uprawnioną do udzielania tych ulg. Rada Gminy w Poraju nie podjęła ww. uchwały. Rozłożenia na raty ww. należności w dniu 15 marca 2010 r. dokonał p. Marian Szczerbak – Wójt Gminy Poraj. Zadania w zakresie prowadzenia postępowań dotyczących udzielenia ulg w zapłacie należności cywilnoprawnych należały do pracownika Referatu Finansowego. Nadzór w tym zakresie sprawowała p. Jadwiga Zasik – Skarbnik Gminy Poraj.*

Wniosek Nr 9

Przygotować i przedstawić Radzie Gminy Poraj projekt uchwały w sprawie szczegółowych zasad, sposobu i trybu udzielania ulg, tj. umarżania, odraczania lub rozkładania na raty należności pieniężnych mających charakter cywilnoprawny, warunków dopuszczalności pomocy publicznej w przypadkach, w których ulga stanowić będzie pomoc publiczną oraz wskazania organu lub osoby uprawnionej do udzielenia tych ulg, mając na uwadze przepis art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.).

Wniosek Nr 10

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Gminy w Poraju w zakresie przygotowywania dokumentacji w sprawach udzielenia ulg w zapłacie należności cywilnoprawnych, stosownie do przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.), mając na uwadze przepisy art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 tej ustawy.

W zakresie inwentaryzacji:

- *W 2006 r. przeprowadzono inwentaryzację składników majątkowych drogą spisu z natury wg stanu na dzień 31 grudnia 2006 r., w ramach której stwierdzono że:*
 - *na arkuszach spisu z natury nie wskazano imion i nazwisk oraz nie zamieszczono podpisów osób odpowiedzialnych materialnie za powierzone mienie, wpisano nieprawidłowe terminy rozpoczęcia i zakończenia spisu, co polegało na wskazaniu okresu w jakim przeprowadza się inwentaryzację, zamiast zamieszczenia dat i godzin faktycznie dokonywanych czynności spisowych.*

Powyższe było wymagane Instrukcją inwentaryzacyjną wprowadzoną Zarządzeniem Nr 18/2002 Wójta Gminy Poraj z dnia 16 grudnia 2002 r.
 - *nieprawidłowo udokumentowano inwentaryzację gruntów oraz infrastruktury wodociągowej, kanalizacyjnej i gazociągowej, tj. środków trwałych, do których dostęp jest znacznie utrudniony. Spisu tych składników dokonano na arkuszach spisowych. Zgodnie z przepisem art. 26 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694 z późn. zm.), jednostki przeprowadzają inwentaryzację m.in. środków trwałych do których dostęp jest znacznie utrudniony oraz gruntów, jeżeli przeprowadzenie ich spisu z natury lub uzgodnienie z przyczyn uzasadnionych nie było możliwe – drogą porównania danych ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami i weryfikacji realnej wartości tych składników.*

Zadania związane z przeprowadzeniem inwentaryzacji należały do członków komisji inwentaryzacyjnej powołanej Zarządzeniem Nr 40/2006 Wójta Gminy Poraj z dnia 12 grudnia 2006 r. Nadzór w tym zakresie sprawowała p. Jadwiga Zasik – Skarbnik Gminy Poraj.

Wniosek Nr 11

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Gminy w Poraju w zakresie prawidłowego przeprowadzania inwentaryzacji aktywów i pasywów jednostki, stosownie do przepisów ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.), postanowień instrukcji inwentaryzacyjnej wprowadzonej Zarządzeniem Nr 42/06/B Wójta Gminy Poraj z dnia 27 grudnia 2006 r., mając na uwadze przepisy art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.).

W zakresie księgowości:

- *W 2009 r. ewidencjonowano w księgach Urzędu dochody zrealizowane przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Poraju z pominięciem konta 222 „Rozliczenie dochodów budżetowych”. Dochody te ujmowano bezpośrednio na koncie 901 „Dochody budżetowe”. Zgodnie z postanowieniami rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 lipca 2006 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz. U. Nr 142, poz. 1020 z późn. zm.), powyższe konto służy do ewidencji rozliczenia zrealizowanych przez jednostkę budżetową dochodów budżetowych.*

W zakładowym planie kont wprowadzonym Zarządzeniem Wójta Gminy Poraj Nr 42/06/B z dnia 27 grudnia 2006 r. w sprawie wprowadzenia zasad (polityki) rachunkowości nie ustalono zasad klasyfikacji zdarzeń na koncie 222 „Rozliczenie dochodów budżetowych”.

Zgodnie z Regulaminem Organizacyjnym Urzędu Gminy w Poraju do zadań p. Jadwigi Zasik – Skarbnika Gminy Poraj należało m.in. przygotowanie przepisów wewnętrznych dotyczących prowadzenia rachunkowości.

Wniosek Nr 12

Uzupełnić zakładowy plan kont o konto 222 „Rozliczenie dochodów budżetowych”, ustalić zasady klasyfikacji zdarzeń na tym koncie oraz zaprowadzić ewidencję księgową dla tego konta, stosownie do postanowień rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 lipca 2006 r. w sprawie szczegółowych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz. U. Nr 142, poz. 1020 z późn. zm.) oraz przepisy art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. a i ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.).

- *W 2010 r. zestawienie obrotów i sald kont księgi głównej nie zostało trwale oznaczone nazwą (pełną lub skróconą) jednostki, co było wymagane przepisem art. 13 ust. 4 pkt 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.). W trakcie kontroli nieprawidłowość została usunięta. Zadania związane ze sporządzaniem zestawień obrotów i sald należały do pracowników Referatu Finansowego Urzędu Gminy w Poraju. Nadzór w tym zakresie sprawowała p. Jadwiga Zasik – Skarbnik Gminy Poraj.*

W zakresie informacji o stanie mienia komunalnego:

- *W informacji o stanie mienia komunalnego sporządzonej do projektu budżetu Gminy Poraj na 2010 r., wg stanu na dzień 31 października 2009 r. nie ujęto danych o mieniu stanowiącym własność Gminy, a którego wartość wykazano na koncie 011 – „Środki trwale”. Naruszono tym przepis art. 180 pkt 1 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 249, poz. 2104 z późn. zm.). Powyższe dotyczyło:*
 - *sieci gazowej – gazociąg ul. Jurajska w miejscowości Masłońskie o wartości 113.867,57 zł,*
 - *budowli i urządzeń melioracyjnych – przydomowe oczyszczalnie ścieków w miejscowości Masłońskie o wartości 17.888,77 zł,*
 - *wyposażenia Gminnego Ośrodka Zdrowia w miejscowości Poraj o wartości 22.500,00 zł,*
 - *przydomowej oczyszczalni ścieków przy Szkole Podstawowej w Masłońskim o wartości 17.889,00 zł.*

Ponadto, nieprawidłowo ujęto wartość gruntów, wykazano dane wg stanu na dzień 31 grudnia 2007 r. w wysokości 2.003.369,84 zł, zamiast danych wg stanu na dzień 30 października 2009 r. w wysokości 2.021.039,84 zł.

Informację o stanie mienia komunalnego przygotował pracownik Referatu Gospodarki Komunalnej, któremu nie powierzono w formie pisemnej obowiązków związanych z przygotowaniem ww. danych. Nadzór w tym zakresie sprawował Kierownik tego Referatu. Informację o stanie mienia komunalnego podpisał p. Marian Szczerbak – Wójt Gminy Poraj.

Wniosek Nr 13

Powierzyć na piśmie pracownikowi Referatu Gospodarki Komunalnej w Urzędzie Gminy w Poraju obowiązki związane z przygotowywaniem danych do projektu

informacji o stanie mienia komunalnego oraz wzmocnić nadzór w zakresie prawidłowego wykazywania danych w informacji o stanie mienia komunalnego, stosownie do przepisu art. 267 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.) mając na uwadze przepisy art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 przytoczonej ustawy o finansach publicznych.

W zakresie realizacji dochodów budżetu państwa:

- *Nieterminowo odprowadzono w okresie od stycznia 2009 r. do czerwca 2010 r. do budżetu Skarbu Państwa dochody z tytułu zwrotu świadczeń alimentacyjnych przekazywanych do budżetu Gminy przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Poraju. Naruszono tym § 8 ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 24 lipca 2006 r. w sprawie planów finansowych zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami, przekazywania dotacji celowych i przekazywania pobranych dochodów związanych z realizacją tych zadań oraz przepis art. 255 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.).*

Powyższe stwierdzono w 31 przypadkach na 139 wpłat dokonanych w okresie: od 30 stycznia 2009 r. do 23 czerwca 2010 r. Terminy opóźnienia wynosiły od 1 do 20 dni, co było związane m.in. z nieterminowym przekazywaniem na rachunek Gminy zwrotu świadczeń przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Poraju.

W związku z nieterminowym odprowadzaniem dochodów do budżetu Państwa, nie zostały zapłacone odsetki.

Zadania w zakresie terminowego odprowadzania dochodów należnych do budżetu Państwa należały do pracownika Referatu Finansowego. Nadzór w tym zakresie pełniła p. Jadwiga Zasik – Skarbnik Gminy Poraj.

Wniosek Nr 14

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Referatu Finansowego w zakresie terminowego przekazywania do budżetu państwa pobranych dochodów, stosownie do przepisów art. 255 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.), mając na uwadze przepisy art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 tej ustawy.

W zakresie Gminnego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej:

- *W okresie od 2008 r. do 31 marca 2010 r. (do momentu likwidacji Gminnego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej), stwierdzono, że:*
 - *w zakładowym planie kont wprowadzonym zarządzeniem Nr 42/06/B Wójta Gminy Poraj z dnia 27 grudnia 2006 r. nie określono zasad prowadzenia ewidencji księgowej ww. funduszu. Powyższe było niezgodne z § 12 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 lipca 2006 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz. U. Nr 142, poz. 1020 z późn. zm.).*
 - *prowadzona ewidencja nie spełniała wymogów ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694 z późn. zm. oraz Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.), a mianowicie:*
 - *ewidencja (luźne karty kontowe) nie była oznaczona nazwą danego rodzaju księgi*

rachunkowej, stosownie do przepisów art. 13 ust. 4 pkt 1 ww. ustawy. Zgodnie z przytoczonym przepisem, księgi rachunkowe, z uwzględnieniem techniki ich prowadzenia, powinny być: trwale oznaczone nazwą (pełną lub skróconą) jednostki, której dotyczą (każda księga wiązana, każda luźna karta kontowa, także jeżeli mają one postać wydruku komputerowego lub zestawienia wyświetlanego na ekranie monitora komputera), nazwą danego rodzaju księgi rachunkowej oraz nazwą programu przetwarzania,

- *zapisy operacji gospodarczych w prowadzonej ewidencji nie zawierały numeru oznaczenia kont, stosownie do przepisu art. 23 ust. 2 pkt 5 ww. ustawy. Zgodnie z przytoczonym przepisem, zapis księgowy powinien zawierać co najmniej datę dokonania operacji gospodarczej, określenie rodzaju i numer identyfikacyjny dowodu księgowego stanowiącego podstawę zapisu oraz jego datę, jeżeli różni się ona od daty dokonania operacji; zroszczyły tekst, skrót lub kod opisu operacji, z tym że należy posiadać pisemne objaśnienia treści skrótów lub kodów kwotę i datę zapisu, oznaczenie kont, których dotyczy,*
- *naruszono zasadę podwójnego zapisu wymaganą przepisami art. 15 ust. 1 oraz art. 23 ust. 4 ww. ustawy. Zgodnie z przytoczonymi przepisami, na kontach księgi głównej obowiązuje ujęcie zarejestrowanych uprzednio lub równocześnie w dzienniku zdarzeń, zgodnie z zasadą podwójnego zapisu. Zapisy w dzienniku i na kontach księgi głównej powinny być powiązane ze sobą w sposób umożliwiający ich sprawdzenie. W jednostce prowadzono ewidencję do konta 135 – „Rachunki środków funduszy specjalnego przeznaczenia”, nie prowadzono ewidencji na koncie 853 – „Fundusze pozabudżetowe”.*

Zadania w zakresie prowadzenia ewidencji funduszu należały do pracownika Referatu Finansowego. Nadzór w tym zakresie pełniła p. Jadwiga Zasik – Skarbnik Gminy Poraj.

Ponadto, mając na uwadze charakter stwierdzonych i wymienionych w wystąpieniu nieprawidłowości uznając, że jedną z ich przyczyn było niestaranne wykonywanie obowiązków przez wymienione osoby oraz zaniechania w zakresie nadzoru, kieruję do Pana Wójta dodatkowe wnioski:

Wniosek Nr 15

Rozważyć możliwość wyciągnięcia konsekwencji w stosunku do osób, które przyczyniły się do powstania nieprawidłowości, a którym powierzono merytoryczną odpowiedzialność za wykonanie zadań, mając na uwadze zasady określone w przepisach działu czwartego rozdziału IV ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (Dz. U. z 1998 r. Nr 21, poz. 94 z późn. zm.).

Wniosek Nr 16

Podjąć działania mające na celu podniesienie przez pracowników kwalifikacji zawodowych, mając na uwadze postanowienia standardów kontroli finansowej w jednostkach sektora finansów publicznych, ogłoszone przez Ministra Finansów w Komunikacie Nr 23 z dnia 16 grudnia 2009 r. (Dz. Urz. Min. Fin. Nr 15, poz. 84).

Stosownie do treści art. 9 ust. 3 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2001 r. Nr 55, poz. 577 z późn. zm.), sprawozdanie o sposobie realizacji wniosków pokontrolnych należy przedłożyć Regionalnej Izbie

Obrachunkowej w Katowicach, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.

Do wniosków pokontrolnych zawartych w niniejszym wystąpieniu przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń w zakresie wymienionym w art. 9 ust. 4 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych. Zastrzeżenia można wnosić do Kolegium tutejszej Izby, w terminie 14 dni od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego.

Ponadto informuję, że inspektorzy Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach przeprowadzili kontrolę problemową gospodarki finansowej Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Poraju w dniach od 27 do 30 lipca 2010 r.

Ustalenia kontroli zawarte zostały w odrębnym protokole kontroli podpisanym w dniu 31 sierpnia 2010 r., którego jeden egzemplarz pozostawiono w jednostce kontrolowanej. Do Kierownika jednostki zostało skierowane odrębne wystąpienie pokontrolne.